



1.6.2022

Oikeusministeriö

Oikeusministeriön lausuntopyyntö 26.4.2022, VN/25351/2021

Valtiovarainministeriön lausunto työryhmän mietintöön maksuehtolain muuttamisesta

Oikeusministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa edellä mainittuun työryhmän mietintöön. Valtiovarainministeriö toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Yleistä

Mietinnössä ehdotetaan muutettavaksi lakia kaupallisten sopimusten maksuehdoista (30/2013, jäljempänä maksuehtolaki). Lisäksi lakiin oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa (100/2013) tehtäisiin maksuehtolain muutoksista johtuvat tarkistukset ja muutokset.

Esityksen tavoitteena on kaventaa erityisesti mikro- tai pienyritysvelkojen ja suuryritysvelallisten välillä vallitsevaa epätasapainoasetelmaa. Maksuehtolain 5 §:n noudattamista tehostamalla tavoitteena on vähentää kohtuuttoman pitkiä, mainitun pykälän vastaisia maksuaikoja yritysten välillä erityisesti silloin, kun velkojатаhona toimii mikro- tai pienyritys.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2023 aikana.

Valtiovarainministeriön kommentit mietintöön

Työryhmä ehdottaa hallituksen esityksen muotoon laaditussa mietinnössään, että Etelä-Suomen aluehallintovirasto asetetaan valvomaan maksuehtolain 5 §:n noudattamista suuryritysten osalta. Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että suunniteltaessa viranomaiselle uutta tehtävää, tulee säädösvalmisteluvaiheessa arvioida julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2018) 8.2 §:n mukaisesti tiedonhallinnan muutosvaikutukset. Nyt mietinnöstä ei käy ilmi, että muutosvaikutusarviointia olisi tehty. Mietinnön perusteella tiedonhallinnan muutosvaikutuksia vaikuttaisi syntyvän ainakin ehdotetusta yleisölle internetsivuilla tarjottavasta tietopalvelusta (lakiehdotuksen 10 f §) sekä tehtävässä käsiteltävistä asiakirjoista. Muutosvaikutusarvioinnin tekemisessä voi hyödyntää tiedonhallintalautakunnan antamaa suositusta tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnista: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162330>.

Työryhmän mietinnön vaikutukset valtiontalouteen

Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ehdotetaan annettavaksi uutena tehtävänä maksuehtolain 5 §:n noudattamisen valvomista mikro- tai pienyritysten ja suuryritysten välisissä suhteissa. Etelä-Suomen aluehallintoviraston tehtäviin kuuluisi ensisijaisesti neuvottelut ja sovinnon edistäminen, mutta myös seuraamusten määrääminen ja näihin liittyvien mahdollisten muutoksenhakutehtävien suorittaminen. Lisäksi Etelä-Suomen

aluehallintoviraston tulisi tarpeen niin vaatiessa suorittaa myös paikan päällä tehtäviä tarkastuksia.

Alustavan arvion mukaan tehtävää hoitamaan olisi palkattava vähintään kaksi ylitarkastajaa. Etelä-Suomen aluehallintoviraston arvion mukaan sille tulisi kahden ylitarkastajan sijaan osoittaa minimissään 4–5 henkilötyövuotta vastaava resurssi. Kahden henkilön palkkauksesta aiheutuisi kustannuksia työnantajalle sivukuluineen yhteensä noin 145 000 euroa vuodessa, kun taas viiden henkilön palkkaaminen aiheuttaisi vuositasolla noin 347 000 euron kustannukset.

Uuden tehtävän perustaminen saattaa etenkin toiminnan käynnistämisvaiheessa edellyttää tiettyjen hankintojen tekemistä ja koulutuksen hankkimista. Kustannuksia aiheutuu myös muun muassa IT- ja tiedotuskuluista. Näistä arvioidaan aiheutuvan ensimmäisenä vuonna noin 15 000 euron kustannukset ja sen jälkeen noin 7 500 euroa vuodessa.

Tehtävään sisältyvä valvonta edellyttää varautumista myös matkakustannuksiin. Koska paikan päällä tehtäviä tarkastuksia ei voida pitää ensisijaisena keinona valvonnan toteuttamiseksi, matkakustannuksia ei voida arvioida aiheutuvan enempää kuin 5 000 euroa vuosittain.

Valvontaviranomaisen päätöksestä voidaan valittaa joko hallinto-oikeuteen tai markkinaoikeuteen. Mietinnössä arvioidaan, että tämä tarkoittaisi vuositasolla yhteensä noin kymmentä uutta ratkaistavaa asiaa. Ehdotettava sääntely ei myöskään sisältönsä vuoksi aiheuta tuomioistuimille tarvetta kouluttaa henkilöstöä. Tämän vuoksi uudistus ei edellytä tuomioistuinten voimavarojen lisäämistä.

Etelä-Suomen aluehallintovirastolle aiheutuvat resurssintarpeet ovat tässä vaiheessa vielä alustavia ja yleispiirteisiä. Työryhmän ehdotusten edistämisestä ja niiden edellyttämiin tehtävämuutoksiin mahdollisesti kohdennettavasta lisärahoituksesta päätetään julkisen talouden suunnitelmia ja valtion talousarvioita koskevissa päätöksentekoprosesseissa.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö

Mika Niemelä

VN/25351/2021-VM-11

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: